

1 STARTTI

Tavoitteet

1.1 Instrumenttiin ja opetusaineeseen tutustuminen, alkeet

- Tutustutaan pianon rakenteeseen, käsittelyyn ja kunnossapitoon
- Löydetään hyvä soittoasento
- Perussykkeen pitäminen soittamisen aikana
- Toteutetaan improvisaatioita eri lähtökohdista (kuva, aiheeteema, sadut, tarinat esim. koputukset, klusterit, glissandot jne.)
- Dynamiikka: piano ja forte
- Legato, staccato ja kaaret
- Perusaika-arvot kahdeksasosaan asti, fraasin käsite (mahdollisesti myös esim. kysymys/vastaus)
- Nuotinluvun alkeet, käytetään molempia käsiä

1.2 Harjoittelu

- Opitaan harjoittelemaan säännöllisesti kotona

1.3 Esiintyminen

- Tutustutaan esiintymiseen turvallisessa ympäristössä, esimerkiksi opettajan kanssa duettona tai osana ryhmää

Suoritus

- Ohjelmistossa vähintään 5 kappaletta
- Esitetään ja/tai tallennetaan yksi kappale
- Oma opettaja arvioi

- Opettaja merkitsee Eepokseen työstetyn ohjelmiston ja Startti suoritettu - merkinnän kun suoritus ja arviointi on toteutettu
-

2 INTRO

Tavoitteet

2.1 Tekniikka

- Kehitetään instrumentin hallintaa ja tekniikkaa edelleen
- Soitetaan erilaisia asteikkoja, lisäksi murtokolmisoinnut ja kadenssit elävän muusoinnin välineenä
- Tutustutaan soinnuilla säestämiseen
- Peukalon vienti käden alitse ja vastaavasti käden vienti peukalon ylitse
- Pisteelliset aika-arvot
- Intervallit oktaaviin saakka
- Laajennetaan dynaamista osaamista: mf, mp, crescendo, diminuendo

2.2 Musiikin hahmottaminen

- Laaditaan pienimuotoinen sävellys esimerkiksi kolmella äänellä, jonka oppilas tunnistaa nuoteista ja osaa tuottaa/tulkita sen
- Transponointi: harjoitellaan suppealla alueella kulkevia starttikappaleita läheisiin eri sävellajeihin

2.3 Harjoittelu

- Opetellaan säännöllistä ja itsenäistä harjoittelua
- Tehdään harjoitustaltioita ja tallennetaan niitä oppilaan kansioon oppilaskohtaisesti tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan
- Halutessaan oppilas voi tuoda omaa materiaaliaan tunnille, jota voi sisällyttää myös ohjelmistoon

2.4 Improvisaatio

- Opetellaan musiikin käsittelyä kuulonvaraisesti ja improvisoiden

2.5 Esiintyminen

- Tutustutaan lavakäyttämiseen ja esilläoloon
- Harjoitellaan esiintymistä esimerkiksi yksin, opettajan kanssa duettona tai säestään toista instrumentin soittajaa tai laulajaa

2.6 Yhteismusisointi

- Yhteismusisointi ohjattuna duona tai osana isompaa kokonaisuutta käynnistyy viimeistään Intro-vaiheessa

Suoritus

- Ohjelmistossa vähintään 10 erityylistä ja -tunnelmaista kappaletta yli generajojen, joista osa yhdessä muiden kanssa (säestys, taustanauha, bändit, yhtyeet, kaveri). Osa ohjelmistosta pyritään valmistelemaan ulkoa.
- Vähintään kaksi esiintymistä tai taltiota erityylisten kappaleista, sävellyksistä tai improvisaatioista
- Asteikkoja soitinkohtaisten liitteiden mukaisesti, jotka voidaan valinnan mukaan tallentaa. Asteikkojen suorituksen hyväksyy oma opettaja.
- Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun tuotoksen.
- Arviointi: opettaja ja oppilas käyvät arviointikeskustelun, johon huoltaja voi osallistua. Harjoitellaan vertaisarviointia esimerkiksi luokkatuntitilanteessa vain myönteisiä havaintoja esiin tuoden.
- Opettaja kirjaa Eepokseen työstetyn ohjelmiston ja asteikot sekä Intro-suoritettu merkinnän, kun suoritus ja arviointi on toteutettu.

3 MUSIKANTTI

Tavoitteet

3.1 Tekniikka

- Soitetaan erilaisia asteikkoja (uutena myös duuripentatoninen ja kromaattinen)
- Sormiharjoituksia (etydejä)
- Säestystä kadenssisoinnuilla (humppa/valssi)

- Albertinbasso

3.2 Musiikin hahmottaminen

- Kehitetään nuotinlukutaitoa
- Pulssikäsitteen ymmärtäminen ja pulssissa pysyminen
- Tutustutaan pianomusiikin eri aikakausiin, musiikkityyleihin ja tyyllilajeihin (esim. barokki, wieniläisklassismi; gavotti, menuetti), myös yli genrerajojen
- Aloitetaan prima vista -taitojen kartuttaminen opettajan kanssa yhdessä sovittavilla työtavoilla
- Kuunnellaan erilaisia musiikkinäytteitä ja vertaillaan niitä
- Kehitetään kuulonvaraista musiikin tuottamista

3.3 Harjoittelu

- Edetään kohti itsenäisempää harjoittelemista ja aktiivisempaa soittoharrastusta
- Oppilas voi tuoda löytämänsä ohjelmistoa tunnille

3.4 Improvisaatio

- Laajennetaan improvisaation lähestymistapoja esimerkiksi pentatonisen tai moodipohjaisten elementtien kautta.

3.5 Esiintyminen

- Käydään kuuntelemassa elävää musiikkia mahdollisuuksien mukaan
- Esiinnytään ja/tai tallennetaan valmiita teoksia soolona, opettajan kanssa ja/tai yhteissoittoryhmässä
- Keskustellaan oppilaan esiintymiseen liittyvistä tunteista opettajan kanssa

3.6 Yhteismusisointi

- Jatketaan yhteismusisointia esimerkiksi orkestereissa, kuoroissa, yhtyeissä tai kavereiden kanssa

Suoritus

- Monipuolisesti erityylisiä ja tunnelmaisia kappaleita yli genrerajojen instrumentikohtaisesti ja yksilöllisesti valikoiden. Etydejä ja etydinomaisia kappaleita ja harjoitteita.

- Kolme kappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, esiintymistilaisuudessa tai tallentaa taltioksi. Esitettävien kappaleiden/teoksien suositellaan olevan erityyppisiä.
 - Asteikkoja soitinkohtaisten liitteiden mukaisesti. Asteikkojen suorituksen hyväksyy oma opettaja.
 - Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun tuotoksen.
 - Arviointi: oma opettaja ja opettajakollega arvioivat suorituksen sanallisesti. Opettaja ja oppilas käyvät arviointikeskustelun, johon huoltaja voi osallistua. Harjoitellaan edelleen vertaisarviointia esimerkiksi luokkatuntitilanteessa vain myönteisiä havaintoja esiin tuoden.
 - Opettaja kirjaa Eepokseen arviointikeskustelun pääkohdat sekä työstetyn ohjelmiston ja asteikot sekä Musikantti-suoritettu merkinnän, kun suoritus ja arviointi on toteutettu.
-

4 TULKITSIJÄ

Tavoitteet

4.1 Tekniikka

- Soitetaan erilaisia asteikkoja mukaan lukien kromaattinen asteikko
- Kadenssit elävässä musiikissa

4.2 Musiikin hahmottaminen

- Nuotinlukutaidon edelleen kehittäminen
- Kehitetään analyyttistä musiikinkuuntelua, hahmottamista ja tuottamista • Tutustutaan pienten sävellysten laatimiseen

4.3 Harjoittelu

- Kohti itsenäisempää vastuun ottamista musiikkiopinnoissa
- Omien vahvuuksien tunnistaminen ja sen näkyminen ohjelmistovalinnoissa
- Harjoittelutapojen variointi

4.4 Improvisaatio

- Laajennetaan improvisaation lähestymistapoja

4.5 Esiintyminen

- Oman äänen / muusikkouden löytäminen, tulkinnan vahvistaminen
- Konserteissa käyminen genrerajoista riippumatta vakiintuu osaksi oppilaan musiikkiopisto-opintoja viimeistään tässä vaiheessa

4.6 Yhteismusisointi

- Mahdollisuuksien mukaan osallistumista bändi- ja orkesteritoimintaan

Suoritus

- Monipuolisesti erityyisiä ja tunnelmaisia kappaleita yli genrerajojen instrumentikohtaisesti ja yksilöllisesti valikoiden.
- Kolme kappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, esiintymistilaisuudessa tai tallentaa taltioksi. Esitettävien kappaleiden/teoksien suositellaan olevan erityyisiä.
- Asteikkoja soitinkohtaisten liitteiden mukaisesti. Asteikkojen suorituksen hyväksyy oma opettaja.
- Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun oman tuotoksen.
- Arviointi: oma opettaja ja opettajakollega arvioivat suorituksen sanallisesti.
- Opettaja ja oppilas käyvät arviointikeskustelun, johon huoltaja voi osallistua. Harjoitellaan vertaisarviointia esimerkiksi luokkatuntitilanteessa vain myönteisiä havaintoja esiin tuoden.
- Opettaja kirjaa Eepokseen arviointikeskustelun pääkohdat sekä työstetyn ohjelmiston ja asteikot sekä Tulkitsija-suoritettu merkinnän, kun suoritus ja arviointi on toteutettu.

5 TAITAJA

Tavoitteet

5.1 Tekniikka

- Soitetaan erilaisia asteikko mukaan lukien kromaattinen asteikko
- Kehitetään monipuolisesti eteenpäin jo olemassa olevaa tekniikkaa

5.2 Musiikin hahmottaminen

- Kuunnellaan musiikkia analyyttisesti
- Tunnistetaan kappaleiden muotoja ja rakenteita ja pyritään hyödyntämään tietoa oppimisprosessissa
- Oppilas osaa monipuolisesti eri aikakausien ja eri tyylien musiikkia

5.3 Harjoittelu

- Kehitetään omia harjoitusmetodeja ja tehdään harjoituksia haastaviin kohtiin

5.4 Improvisaatio

- Oppilas improvisoi omista musiikillista lähtökohdistaan
- Oppilas improvisoi vapaasti valittavassa kontekstissa

5.5 Esiintyminen

- Oppilas pyrkii musisoinnillaan ilmaisemaan itseään, ottamaan kantaa ja herättämään tunteita omalla ilmaisullaan

5.6 Yhteismusisointi

- Osallistutaan yhteismusisointiin sitoutuneesti ja pitkäjänteisesti joko solistia säestäen, orkesterissa, kuorossa, yhtyeessä tai pienryhmissä
- Voidaan tehdä yhteistyökokeiluja yli taiderajojen toteuttamalla jokin vaihtoehtoisista opintokokonaisuuksista:
 1. Musiikki ja kuvataide
 2. Musiikki ja maantiede
 3. Musiikki ja teknologia
 4. Musiikki ja teatteri

5. Musiikki ja tanssi
6. Minä kapellimestarina/leaderinä, ohjaajana, johtajana
7. Minä säveltäjänä/sovittajana
8. Minä Kesäsoittajana

Suoritus

- Ohjelmistossa monipuolisesti erityyisiä ja -tunnelmaisia kappaleita yli genre-rajoiden ja yksilöllisesti valikoiden. Suositellaan että osa ohjelmistosta soitetaan ulkoa. Myös yhteismusisointia.
- Neljä kappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus, joka voidaan esittää konsertissa, esiintymistilaisuudessa tai tallentaa taltioksi. Esitettävien teoksien suositellaan olevan erityyisiä.
- Asteikkoja soitinkohtaisten liitteiden mukaisesti. Asteikkojen suorituksen hyväksyy oma opettaja.
- Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun tuotoksen.
- Arviointi: oma opettaja ja kaksi opettajakollegaa arvioivat suorituksen sanallisesti. Mikäli mahdollista, on vähintään toinen opettajakollega saman opetusaineen opettaja tai muuten opetusaineen hyvin tunteva. Lisäksi oppilaan itsearviointi.
- Oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä opintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin. Opettaja kirjaa Eepokseen työstetyn ohjelmiston ja asteikot sekä Taitaja suoritettu -merkinnän, kun suoritus ja arviointi on toteutettu.

6 SYVENTÄVÄT OPINNOT: MATKALLA MESTARIKSI

Tavoitteet

- Solistisessa opintokokonaisuudessa valitaan oppilasta kiinnostavimman osa alueen kehittäminen (kuten solistinen ohjelmisto, kamarimusiikki tai muu yhteismusisointi)

- Musiikin tuottamisen opintokokonaisuudessa valmistellaan sävellys- tai sovituskokonaisuus, jonka esittäminen voidaan toteuttaa mahdollisuuksien mukaan. Musiikin tuottamisen opintokokonaisuus voi olla myös esittävän taiteen tilaisuuden järjestäminen
- Oppilas ja opettaja suunnittelevat yhdessä lopputyön sisällön, tavoitteet ja alustavan toteutusaikataulun, jota voidaan päivittää opintojen edetessä. Mahdollinen ammattiopintoihin hakeutumisen tavoite voidaan kirjata opintosuunnitelmaan tässä vaiheessa.

6.1 Tekniikka

- Kehitetään luontevia esiintymistaitoja, sekä instrumentin teknisiä taitoja edelleen.

6.2 Musiikin hahmottaminen

- Kehitetään musiikillisia taitoja edelleen
- Musiikin monipuolista analyyttistä kuuntelua
- Oppilas osaa hahmottaa eri musiikkityylejä kuulemansa ja nuottikirjoituksen pohjalta sekä kykenee soveltamaan tyylien tuntemuksensa musiikin esittämiseen
- Ohjataan oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä

6.3 Harjoittelu

- Kyky etsiä vaihtoehtoja toimimattomaksi osoittautuvalle toimintatavalle
- Omien lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttamisen arvioiminen harjoittelussa
- Osaa etsiä ja valita itselleen sopivaa ja mieluista ohjelmistoa soitettavaksi
- Osaa rakentaa itselleen motivoivaa ja kehittävää lopputyötä yhteistyössä ohjavan opettajan kanssa

6.4 Improvisaatio

- Rohkeus kokeilla ja toteuttaa omia musiikillisia ideoita myös improvisaation keinoin
- Harjoitellaan tyylinmukaista muuntelua itselle tärkeässä ohjelmistossa

- Harjoitellaan musiikin soveltamista ja sovittamista omalle tasolle sopivaksi

6.5 Esiintyminen

- Luontevien esiintymistaitojen edelleen kehittäminen
- Oman persoonallisuuden löytäminen musiikin tekemisessä
- Pohditaan ja tiedostetaan opettajan kanssa yhdessä esiintymiseen liittyviä taitoja ja tunteita

6.6 Yhteismusisointi

- Kehitetään yhteismusisointitaitoja ja joustavia yhteistyötaitoja edelleen, niin että oppilas oppii luontevasti verkostoitumaan muiden musiikkia tuottavien ja muiden taiteenlajien tekijöiden kanssa

Suoritus

- Ohjelmistoa monipuolisesti ja teknisesti Taitaja-tasoa haastavampaa. Suositellaan sisältävän myös laajamuotoisia teoksia. Painotetaan oppilaan omia mielenkiinnon kohteita.
- Lopputyö saattaa musiikkiopisto-opinnot loppuun ja se arvioidaan osana syventävien opintojen kokonaisuutta. Lopputyö voi olla yksilö- tai ryhmäesitys tai sävellyskokonaisuus (kuten opus tai laajempi työ). Kokonaisuus sisältää kirjallisen työsuunnitelman ja -selosteen. Lopputyön toteutumista arvioidaan asetettuihin tavoitteisiin nähden.
- Lopputyön suositellaan olevan konserttimuotoinen ja siihen valitaan ohjelmistosta 4–6 teosta niiden laajuuden mukaan.
- Mikäli piano on vain yksi instrumentti muiden joukossa syventävissä opinnoissa, tämä asia huomioidaan suorituksessa.
- Arviointi: oma opettaja ja vähintään kaksi opettajakollegaa arvioivat sanallisesti. Vähintään toisen opettajakollegoista tulee olla saman opetusaineen opettaja tai muuten opetusaineen hyvin tunteva. Lopputyötä voidaan toteutustavasta riippumatta arvioida myös taltiolt. Arviointia voi olla suorittamassa asiantuntijajäsen, jonka ammattitaito tai ammattiosaaminen on lähellä oppilaan tekemää lopputyötä. Arviointipalautetta voidaan antaa osin välittömästi lopputyötilaisuuden jälkeen. Varsinainen arviointikeskustelu järjestetään sen jälkeen, kun kaikki arviointiin osallistuneet ovat tutustuneet lopputyön sisältöön. Arviointikeskusteluun

osallistuvat oppilas sekä häntä arvioineet opettajat tai asiantuntijäsenet. Arviointikeskustelu voidaan järjestää myös verkossa.

- Opettaja kirjaa Eepokseen valitun lopputyön tyyppin, mahdollisesti työstetyn ohjelmiston ja Matkalla mestariksi- suoritettu merkinnän, kun päättösuoritus ja opintojen arviointi on toteutettu.
-